

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Міжнародна науково-технічна конференція

М а т е р і а л и к о н ф е р е н ц і ї

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК
ПРОМИСЛОВОСТІ ТА СУСПІЛЬСТВА**

Т о м 2

Кривий Ріг - 2014

ББК 74.58(94.3)
УДК 378(082)
С 76

*Редакційна колегія: Ступнік М. І., д-р техн. наук, проф. (відповідальний редактор);
Моркун В. С., д-р техн. наук, проф. (заступник відповідального редактора);
Бакум З. П. д-р пед. наук, проф., Дороніна Т. О. д-р пед. наук, доц., Стецкевич В. В., д-р
і. наук, проф., Колоїз Ж. В., д-р філол. наук, проф., Міненко П. О. д-р фіз.-мат. наук,
проф., Стригуно В. І. канд. біол. наук, доц., Шрамко Я. В. д-р філософ. наук, проф.;
Шелевицький І. В., д-р техн. наук, проф., Щербина В.Г., канд. пед. наук, доц..*

Адреса редакції: 50002,
Кривий Ріг, вул. Пушкіна, 44.
Криворізький національний
університет. Тел. 26 24 07.

Редакційна колегія не несе відповідальності за авторські оцінки, добір
та викладення фактів у матеріалах, які надійшли до редакції і наведені у
випуску та друкуються в авторській редакції.

© Криворізький національний
університет, 2014

Матеріали міжнародної науково-технічної конференції
«Сталий розвиток промисловості та суспільства»

том 2

2014 року.

Копіювальний центр Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»
Технічна обробка, верстка Іванченко В. О.

Здано в набір 25.03.14 р. Підписано до друку 27.05.2014 р. за рекомендацією Вченої
Ради ДВНЗ «Криворізький національний університет», протокол № 10
Формат 60X84/8 умов. друк. арк. 24,53 папір офсетний. Наклад – 100 прим.
Замовлення № 6 укр., рос., eng..

Адрес видавництва:
50086, Кривий Ріг, проспект Гагаріна, 54

*Копіювальний центр Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

Надруковано:
ФОП Бурова Оксана Анатоліївна
Свідоцтво ДП № 159-р від 26.03.13.
50084 м. Кривий Ріг, мкр. Ювілейний, 10/104
Тел. 401-04-29

ЗМІСТ

Секція 14. Проблеми педагогіки.....	3
Секція 15. Філософсько-методологічні та соціально-політичні аспекти сталого розвитку	84
Підсекція 15.1. Психолого-педагогічні аспекти становлення екоцентрованої свідомості та ідей сталого розвитку	108
Секція 16. Історія та історичні дослідження	130
Секція 17. Філологія	186
Секція 18. Природничі науки.....	207
Секція 19. Фізико-математичні праці	220
Секція 20. Мистецтво й мистецтвознавство	250

УДК 37.091.12.011.3-051:613

Е. В. КУЧЕРГАН

асистент кафедри зоології, фізіології та валеології
Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «КНУ»
kucherganchik979@gmail.com

ВАЛЕОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Розглянуто проблему становлення валеологічної культури як фундаментальної складової професійної компетентності вчителя. Тобто один із варіантів уточнення та більшої конкретизації структури цього поняття в межах адаптації вчителя до більш гуманістичного навчального процесу.

Проблема та її зв'язок з науковими та практичними завданнями. Наприкінці другого та на початку третього тисячоліття в умовах глобального розвитку цивілізації відчутно зросли взаємозалежність та взаємовплив індивіда і його оточення. Саме це потребує від особистості усвідомлення відповідальності за своє власне здоров'я, яке є важливою складовою виховання людини на тлі поліпшення соціального благополуччя та поглиблення природної гармонії. Тому індивідуальне здоров'я (як одне з основних джерел повноцінного життя людини) перестає бути проблемою особистісною, воно має стати запорукою існування здорового суспільства в природних умовах.

Аналіз досліджень та публікацій постановка завдання. Ознайомлення із документами, матеріалами та рекомендаціями Ради Європи, Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) показує активізацію інтересу світової спільноти до пошуку дієвих шляхів формування у молоді мотивації до здорового способу життя в другій половині ХХ ст. У публікаціях Н. В. Кузьміна, М. І. Алексєєва, І. Г. Дорошенко А. Л. Берднікова, Т. Є. Бойченко, І. І. Брехмана, Г. Г. Ващенко, В. П. Войтенко, М. С. Гончаренка, Ю. П. Колесникова, И. А. Лісіцина, Л. Г. Татарнікової, Є. І. Хітущенко, С. М. Симоненко та інших поки що не досягнуто єдності думок стосовно структури і змісту феномена валеологічної культури вчителя, не представлені її критерії, що утруднює розуміння самої суті досліджуваної категорії. З огляду на публікації вітчизняних науковців можемо констатувати відсутність опису етапного характеру формування валеологічної культури майбутніх вчителів.

Викладення матеріалу та результати. Розуміючи формування валеологічної культури вчителя як передумову його адаптації до нового більш гуманістично спрямованого навчального процесу (що є основною метою валеологічної освіти), розглядаємо валеологічну культуру вчителя у якості результату застосування компетентісного підходу в новій освітній парадигмі. До основи якої мають бути покладені не лише знання, вміння та навички (котрі в сучасному змісті освіти вже не вважаються єдиною метою та основою освіти), а і можливості та здатності (як система особистісних рис, якостей) їх застосування. Отже, як засіб, матеріал моделювання знання «необхідного завтра». Тому в даному випадку знання, вміння та навички стають допоміжним компонентом змісту освіти, інструментарієм досягнення освітніх цілей та завдань. За таких умов валеологічна культура вчителя – це, передовсім, його валеологічна компетентність, яка також складається із системи знань (вмінь, навичок) та (необхідного) особистісного ставлення до питань, пов'язаних зі збереженням здоров'я. Валеологічна культура вчителя як фундаментальна складова вчить будувати стосунки, перш за все, з самим собою (своїм тілом, душею і розумом); відносини з людьми; відносини з усім своїм оточенням, з усім світом / космосом. Тоді навчально-виховні процеси розглядаються з позиції «само-» (самоусвідомлення, самопізнання, самооздоровлення, самовдосконалення), а не з позицій блага та жертвності. Отже, всі процеси є здоров'яутворюючими, які будуються на знанні законів людського, суспільного, планетарного здоров'я.

Висновки та напрями подальших досліджень. Таким чином, валеологічна культура є невід'ємним елементом професійної компетентності вчителя, до основи якої покладено принципи гуманізації, науковості, безперервності, системності та прогностичності.